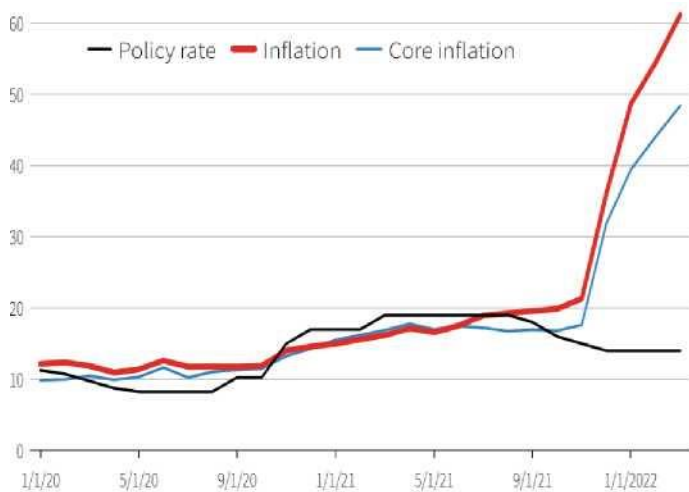

ТҮРКИЯНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАҒЫТЫНЫҢ СЕРПІНІ

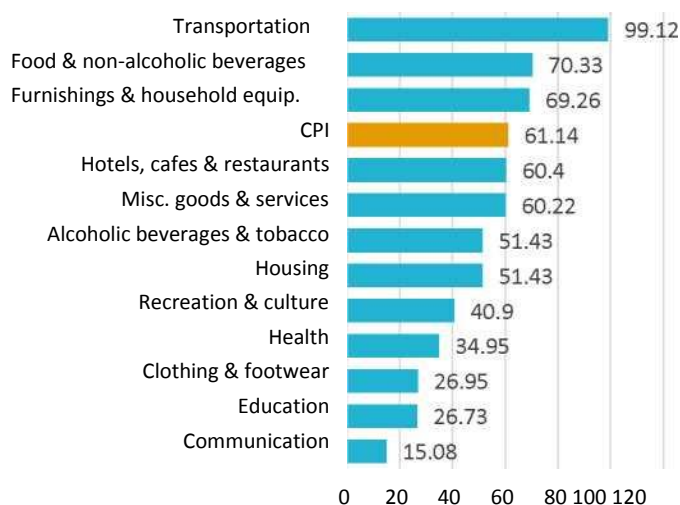
Наурызда Түркиядағы инфляция ақпан айында 54,44% ж/ж-мен салыстырғанда 20 жылдық 61,14% ж/ж максимумына жетті, бұл ағымдағы геосаяси қақтығыстар жағдайында энергия мен шикізат бағасының өсуіне байланысты бағаның жалпы өсуін жеделдетудің 10-шы айы қатарынан өткен жылдардағы лира бағамының құлдырауының салдарын күшейтеді. Түркия өзінің энергетикалық қажеттіліктерінің көпшілігін импорт есебінен жабады.

Түркия инфляциясы және негізгі пайыздық мөлшерлеме, %

Дереккөз: Refinitiv, Түркия бойынша статистикалық деректер, ВК

Түркия инфляциясының компоненттері, %

Инфляцияның өсуі барлық компоненттерсіз байқалды алайда, ең көп үлес көлікке тиесілі – 99,12%, Азық-түлік және алкогольсіз сусындар - 70,33%, Жиһаз және тұрмыстық заттар - 69 26%

Наурызда базалық инфляция 48,4% ж/ж, ақпан айында 44,15% ж/ж дейін өсті. Тауарлардың базалық инфляциясы 60% ж/ж құрады, ал көрсетілетін қызметтер инфляциясы 36,7% ж/ж өсті.

Алдағы айларда инфляцияны жеделдетуі мүмкін ішкі факторларға сәуір айында тұрғындар үшін газ тарифтерінің 35%-ға өсуі, сондай-ақ үкіметтің ең төменгі жалақыны көтеруді қарастыратындығы туралы хабарламалар аясында кіреді.

Түркиядағы инфляция жыл соңына дейін 65%-70% деңгейінде қалады және тек 2022 жылдың аяғында жоғары базаның әсері басталған кезде 44%-45% дейін төмендейді деп күтілуде.

ТҮРКИЯНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАҒЫТЫНЫҢ СЕРПІНІ

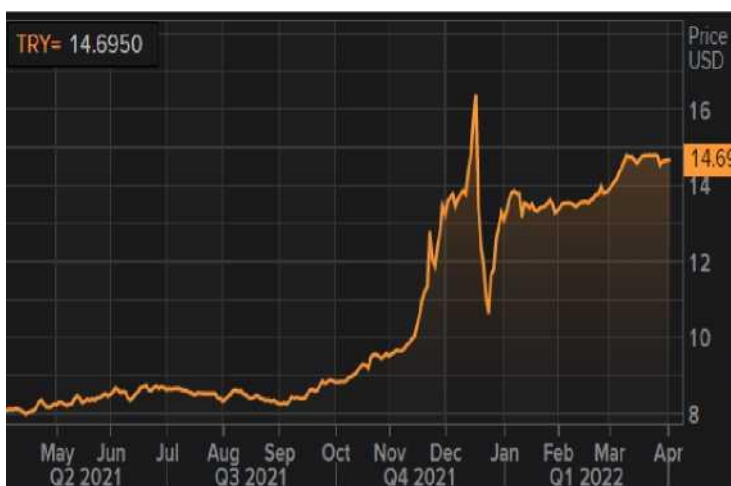
VERNÝ CAPITAL

Жоғары инфляцияға қарамастан, ақша-кредит саясатын қатаңдату белгілері жоқ Түркияның Орталық банкі бағдарламаға баса назар аударды, халықтың депозиттерін қорғауға бағытталған және ТБИ бойынша күшті деректерге жауап беруі екіталай

Үкімет ағымдағы шоттың профицитіне қол жеткізуге бағытталған өндіріс пен экспортты ынталандыру үшін төмен пайыздық ставкалардың басымдығын көздейтін "жаңа экономикалық саясат" шеңберінде 2023 жылы инфляция бір таңбалы сандарға дейін төмендейді деп күтеді. Алайда, наурыз айында сауда теңгерімінің тапшылығы энергия тасымалдаушылар импортының 156%-ға өсуі нәтижесінде 77%-ға ж/ж 08,24 млрд АҚШ долларына дейін ұлғайды, бұл ағымдағы операциялар шоты бойынша мақсатқа қол жеткізуге кедергі келтіреді.

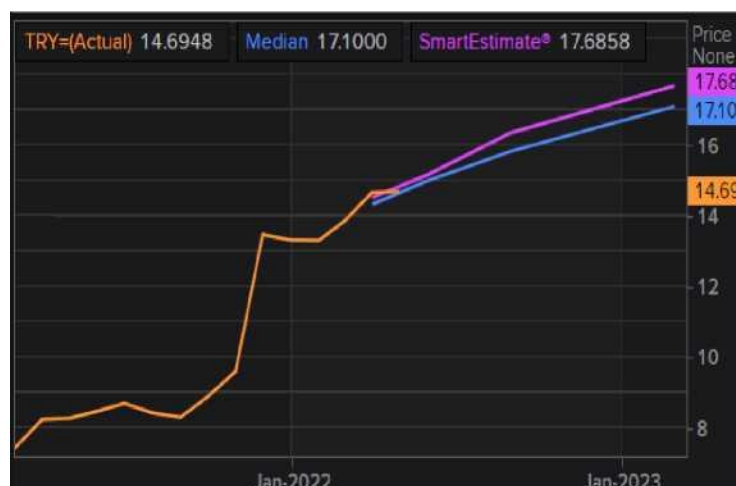
Түркияның нақты пайыздық мөлшерлемелері қазіргі уақытта теріс жағында (-47,14%) және алдағы айларда инфляцияның одан әрі өсуіне ықпал етеді деп күтілуде. Лираға наурыз инфляциясы әсер етпеді, тек 0,15%-дан 14,715 АҚШ долларына дейін отырды. 2021 жылы лира 44%-ға, ал жыл басынан бері тағы 10%-ға төмендеді

USD/TRY жұбы бойынша 2022 жылғы 5 сәуірдегі жылдық серпін

Источник:

USD/TRY жұбы бойынша 2022 жылғы 5 сәуірге арналған болжам

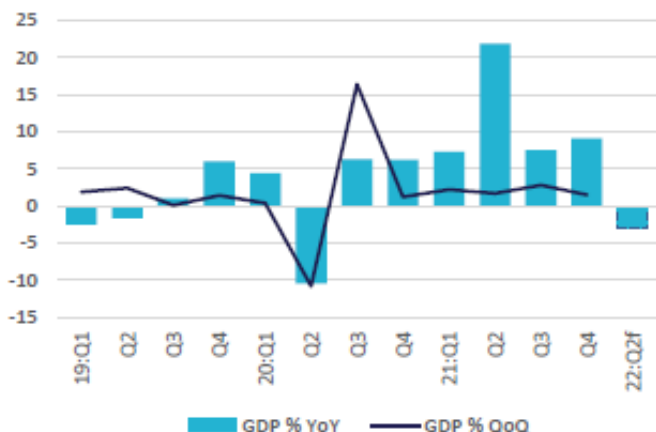

Наурызда өндірушілердің бағасы энергия тасымалдаушыларға +214,87%, аралық тауарларға +122,92%, ұзақ және қысқа мерзімді пайдаланудағы тұтыну тауарларына тиісінше +75,85% және +79,70% және күрделі тауарларға +76,55% бағаның өсуі аясында 114,97% ж/ж өсті.

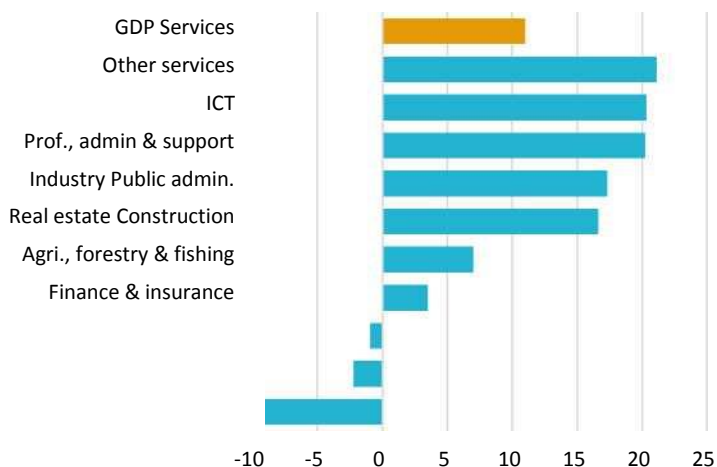
Айлық есептеуде наурыз айында өндірушілердің бағасы энергия көздеріне +15,62%, аралық тауарларға +8,86%, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді тұтыну тауарларына тиісінше +8,59% және +5,65%, сондай-ақ күрделі тауарларға +5,40% бағаның өсуі аясында 9,19% ж/ж өсті.

Құрылыс құнының индексі материалдар индексінің +98,20% және жұмыс күші индексінің +41,02% өсуі аясында желтоқсан айында 67,74% ж/ж қарсы қаңтар айында 79,91% ж/ж дейін өсті. Осыған байланысты аяқталмаған және іске қосылатын жобалардың бағаларын түзетуді жалғастыру күтілуде.

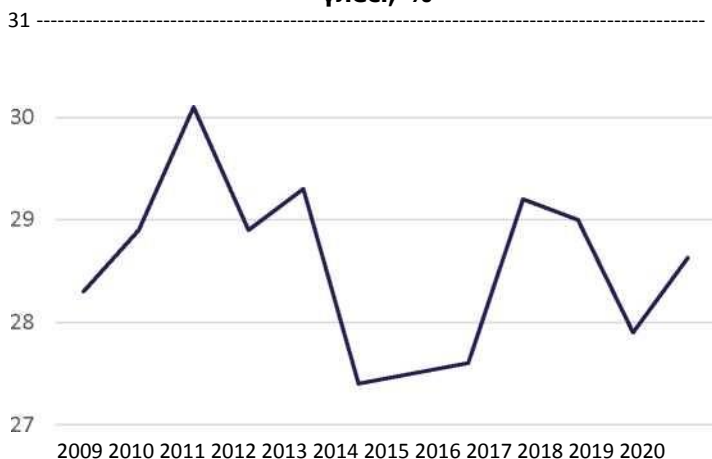
Түркия ЖІӨ өсу серпіні

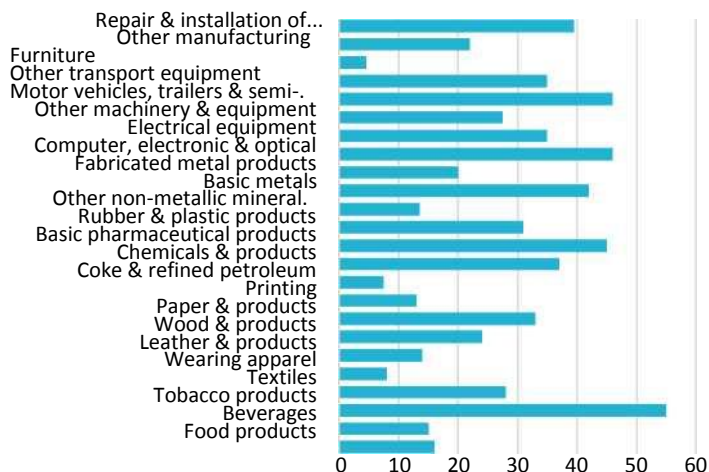
Түркияның ЖІӨ өсу компоненттері, 2021 ж., %

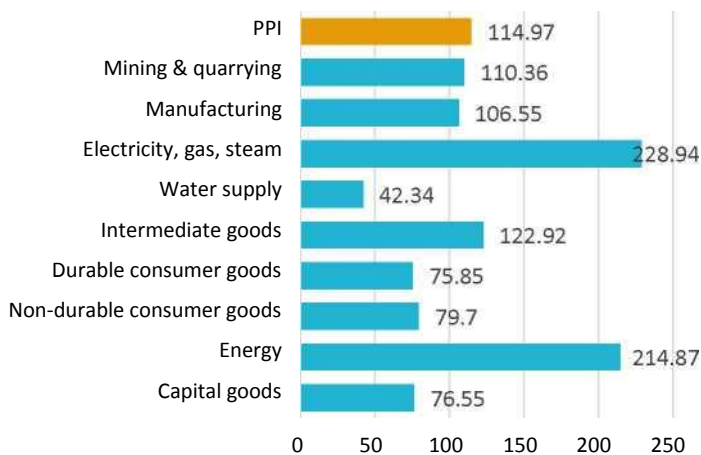
Түркияның өңдеу өнеркәсібінің экспорттаушы-фирмалары арасындағы импорттық тауарлардың үлесі, %

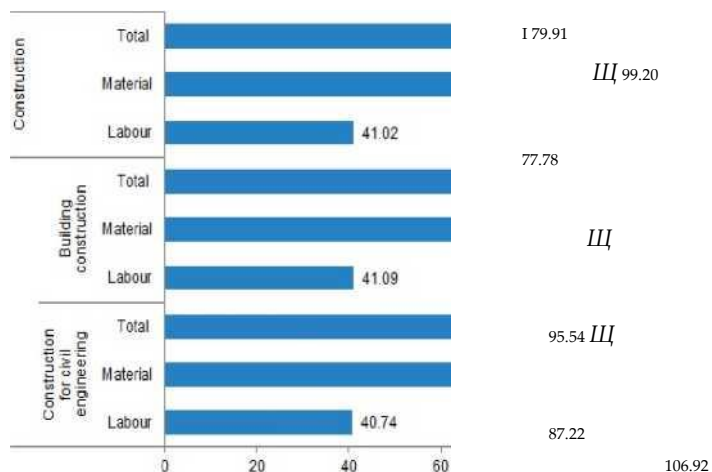
Түркияның өңдеу өнеркәсібі секторлары бойынша импорттық тауарлардың үлесі, %

Өндірушілердің баға индексінің компоненттері, наурыз 2022, % ж/ж

Түркия құрылыс құнының индексі, 2022 жылғы қаңтар, % ж/ж

Дереккөз: Түркия Орталық банкі, Түркия бойынша статистикалық ақпарат, ВК

Жауапкершілікті шектеу және ақпаратты ашу туралы ескертпе

VERNY CAPITAL

Осы есепті (бұдан әрі - «Есеп») "Verny Capital" ЖШС Нарықты зерттеу жөніндегі инвестициялық командасы (бұдан әрі - "зерттеу тобы") дайындады. Зерттеу тобы осы Есепте көрсетілген барлық пікірлер зерттеу тобының жеке кәсіби пікірін көрсететінін растайды. Есеп зерттеу тобы сенімді деп санайтын ақпарат көздерінен алынған ақпарат пен әдістемелерге негізделді, сонымен қатар тәуелсіз бағалаудан өтпеген қоғамдық және басқа да деректер қолданылды. Есеп барынша шынайы болу мақсатын көздейтініне қарамастан, зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес, тікелей немесе жанама, Есептегі ақпараттың дәлдігіне немесе толықтығына қатысты ешқандай кепілдіктер бермейді және ешқандай куәландырулар жасамайды, тиісінше осы Есепті дәл және толық деп санамау керек. Зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС олардың деликт, шарт нәтижесінде немесе керісінше жағдайда Есеппен не ондағы кез келген мәлімдемелермен байланысты тартылуы мүмкін өзге тәсілмен туындауынан тәуелсіз кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген жауапкершілікті тікелей шектейді және одан бас тартады. Бұдан басқа, болжамды мәлімдемелер Есеп күніне ғана жарамды. Зерттеу тобы және/немесе "Verny Capital" ЖШС осындай ақпарат ескіруі немесе дәл болмауы мүмкін екеніне қарамастан, Есеп күнінен кейін осы Есепті немесе оның мазмұнын жаңарту бойынша міндеттемелерді өзіне алмайды. Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, Зерттеу тобы Есептегі ақпаратты алдын ала ескертусіз кез келген уақытта өзгерте алады.

Зерттеу тобы да, "Verny Capital" ЖШС-да, оның кез келген лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері де Есептегі ақпаратты пайдалану нәтижесінде, Есепте болуы мүмкін немесе Есепте бар ақпаратты пайдалану және/немесе одан әрі тарату, жариялау немесе өзге де ашу нәтижесінде өзгеше түрде туындауы мүмкін ақпараттағы қандай да бір дәлсіздіктер, қателер немесе олқылықтар нәтижесінде туындауы мүмкін қандай да бір залалдар немесе шығындар үшін жауапты болмайды. Есепте кез келген ақпаратты пайдалану тек оқырманның қалауы және тәуекелі бойынша жүзеге асырылады. Есепті алу және оны зерттеуді жалғастыру жоғарыда айтылғандармен келісуге қарсы қабылдау болып табылады.

Осы Есеп тек жалпы ақпараттық мақсаттарға арналған. "Verny Capital" ЖШС Есеп кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген юрисдикциядағы кез келген активтерді немесе бағалы қағаздарды сатып алу немесе сату туралы оферта жасауға оферта немесе кез келген тұлғаға шақыру болып табылмайды және түсіндірілмеуі тиіс деп мәлімдейді. Есеп және ондағы кез келген материалдар, басқалармен қатар, инвестициялық немесе кез келген басқа шешімдер қабылдауды қоса алғанда, ешқандай мақсаттар үшін пайдаланылмауы тиіс.

Осы Есептің ешбір бөлігі "Verny Capital" ЖШС алдын ала жазбаша келісімінсіз кез келген құралдармен көшіріле, жариялана, пайдаланыла немесе кез келген нысанда қайталана алмайды немесе таратыла алмайды. Бұдан басқа, "Verny Capital" ЖШС эмиссия проспектілеріне, бастапқы жария орналастыру материалдарына немесе қаржылық бақылау органдарына немесе кез келген юрисдикциядағы өзге органдарға немесе солардың негізінде кез келген инвестициялық немесе басқа шешімдер қабылдануы мүмкін кез келген жария материалдарға берілетін басқа да құжаттарға сілтеме жасау, қосу немесе басқаша жолмен Есептің кез келген бөлігін пайдалануға үзілді-кесілді тыйым салады.